

УДК 725(043.2)

АРХІТЕКТУРА ГІДРОЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ В ІСТОИЧНОМУ АСПЕКТИ

В.В. Гончар, студент, Л.М. Бармашина, к.арх., доцент
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Актуальність теми доповіді. Серед багатьох видів електростанцій людство віддає свою перевагу одному із найчистіших і найефективніших видів видобутку електроенергії – гідроелектростанції. Зараз без цього чуда інженерної думки дуже складно уявити наше сучасне життя. Завдяки майстерності і професіоналізму спеціалістів, а також сучасним технологіям греблі стають потужними, безпечними і красивими архітектурними об'єктами.

Мета (ідея) доповіді. Викладення відомостей про велику ефективність гідроенергетики та гідроелектростанції як цікавий інженерний і яскравий архітектурний об'єкт; розгляд історичного аспекту будівництва та експлуатації гідроелектростанцій на прикладах найвідоміших в світі споруд.

Основні результати дослідження. Надмірно активна діяльність людини призводить до того, що нині біосфера нашої планети перебуває у критичному стані. Екологічні проблеми, які з'явилися ще до того, як людина створила світ технологій, через людську недбалість і байдужість дедалі загострюються.

За останні десятиліття промислові держави по різному реагували на забруднення біосфери, але наразі дійшли висновку, що потрібно створювати чисті виробництва зокрема безпосередньо там, де можливе використання природних ресурсів. Найефективніший і одночасно екологічно чистий виробник електроенергії, на відміну від виробництв електроенергії на основі вітру, палива чи урану – це гідроелектростанція. Найпершу у світі гідроелектростанцію побудував лорд Вільям Армстронг в часи, коли стара добра Британія була осередком промислової революції. Він використав амбіціозні розробки винахідників тих часів, таких, як Майкл Фарадей і Джеймс Томсон, а саме електроенергію та гідротурбину. Лорду Армстронгу випала доля відкрити дорогу інженерам і архітекторам у майбутнє проектування потужних гідроелектростанцій.

Однією з найгучніших трагедій в історії гідроенергетики, що сколихнула не тільки Італію, де вона відбулася, а й увесь світ, сталася восени 1963 року. В чашу водосховища у селищі Лонгароне за 45 секунд обвалився величезний гірський масив, що створило хвилю більше 200 метрів, яка перелилась через греблю Вайонт заввишки 260 метрів вниз у долину. Водяний вал висотою до 90 м пройшов зі швидкістю 8-12 м/с по нижнім територіям. Крім людських жертв було зруйновано кілька сіл і селищ. Причина – неврахування авторами геологічних якостей гори Тук, тобто недбалість та халатність будівників. Таким чином інженерний витвір перетворився у справжнього вбивцю.

Одна з найкрасивіших гребель світу, титул якої вона носить і по сей день, міститься в пустелі Мохаве, на кордоні Невади і Арізони. Цей символ Америки часто називають гігантською американською пірамідою. Гребля Гувера – це унікальна гідротехнічна споруда висотою 221 м (побудована всього за 4 роки, з 1931-1935 рр). Її споруджували з ціллою контролювати рівень води для уникнення паводків, забезпечення людей прісною водою і дешевою чис-

тою електроенергією. лід зазначити, що жодна гребля у світі не має таких естетичних якостей. Красоту і витонченість надає величній споруді стиль «арт-деко», в якому вона побудована і оформлена. Ходять легенди, що тіла загиблих будівельників греблі до сих пір блукають всередині. Їх пам'ять шанують і по сей день.

Через 35 років після зведення греблі Гувера іще одна споруда була призначена створити оазис у пустелі. Уряд Єгипту замовив будівництво греблі, головним завданням якої стало контролювання повеней найдовшої річки у світі – Нілу. Асуанська гребля висотою 111 метрів побудована із землі і кам'яної породи, вона стоїть на глиняній основі з бетонною поверхнею. Асуанська гребля буда побудована, щоб втримати воду в період повені і випустити під час засухи. Цікаво, що на завершальному етапі будівництва, коли рівень водосховища мав максимально підвищитися, багато єгипетських пам'яток мало опинитися під загрозою. Археологам довелося дуже багато попрацювати - кожний об'єкт потрібно було розібрати і зібрати на більш високому місці. Так було врятовано 23 відомих пам'ятники. Будівництво розпочалося 1960 року і було завершено 1970-го року і було визнано в усьому світі успішним проектом .

Висновки. Наразі гідроелектростанції виробляють 20% електроенергії у світі. У порівнянні з іншими електростанціями вони не забруднюють атмосферу. При цьому такий спосіб задоволення потреб у електроенергії має і негативні екологічні наслідки, а саме знищення тварин, затоплення плідючих земель та історичних територій. Це дуже добре розуміють більшість спеціалістів у всіх причетних до проблеми сферах. Таким чином проблема збереження навколишнього середовища при будівництві будь-яких об'єктів, зокрема гідроелектростанцій як архітектурних і технологічних об'єктів актуальна сьогодні як ніколи.

УДК 711.523:316.35 (043.2)

**ПРОБЛЕМАТИКА АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
ЦЕНТРІВ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ**

О.Р. Горбатюк, магістрант,

Ю.О. Дорошенко, д-р техн. наук, професор

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Актуальність теми доповіді. Соціальне обслуговування на сьогоднішній день відіграє істотну роль у соціальному захисті літніх громадян, інвалідів та малозабезпечених громадян, оскільки спрямовується на задоволення базових потреб населення.

Сучасний стан та зміни економіки нашої країни, що нині відбуваються в суспільстві, відбилися на погіршенні соціального обслуговування.

Усвідомлений суспільством дефіцит чуйності та уваги до літніх громадян, недостатнє врахування їхніх об'єктивних запитів і потреб зобов'язує перейти від закликів про поліпшення медичного обслуговування, удосконалення соціальної допомоги до радикальних заходів – створення в країні широкої системи центрів соціального обслуговування громадян як невід'ємної частини